

MUZIEK Jonge Echtenaar Björn Bus op de bok bij Landesblasorchester Baden-Württemberg

Een dynamisch dirigentenleven

Hij is dirigent van liefst zeven orkesten. Als dirigent van het Landesblasorchester Baden-Württemberg helpt hij bij het omvormen van de traditionele Duitse kijk op de blaasmuziek. Morgen is Echtenaar Björn Bus met het Duitse harmonie-orkest aan het werk te zien in de Oranjerie in Roermond.

door **Jan Cuijpers**

Regelmatig komt hij er op terug: „Hard werken, met je beroep bezig zijn. Alleen dan kun je iets bereiken.” Björn Bus (34) bestrijdt dan ook dat de factor geluk een rol heeft gespeeld bij zijn aanstelling als dirigent van het Landesblasorchester Baden-Württemberg. Hij was als docent directie en kamermuziek voor blazers in het Zwitserse Sankt Moritz aan het werk. Isabelle Ruf-Weber was daar ook docente. „Toen ze na tien jaar stopte bij het blaasorkest, vroeg ze of ik het van haar over wilde nemen. In 2013 ben ik begonnen als gastdirigent en pas daarna zei het orkest: dit wordt de opvolger. Ik ben vanaf mijn twintigste met dit vak bezig, werk keihard en consistent. Dan komen bepaalde dingen op je pad.” Dat Bus een harde werker is én niet gespeend van talent bewijst hij al tijdens zijn opleiding. Tegelijkertijd slaagt hij in 2004 in Groningen cum laude voor het vak directie en in Maastricht als uitvoerend musicus trombone klassiek. Daarna gaat hij in Aken baroktrombone studeren en zijn master directie behaalt hij in 2010 in Maastricht. Wederom cum laude. „Vorig jaar heb ik de trombone aan de wilgen gehangen. Zelf spelen en dirigeren gaat niet samen op dit niveau. Het grootste compliment dat een muzikant mij kan geven, is de vraag na afloop van een repetitie welk instrument ik eigenlijk zelf speel. Als dirigent word je namelijk geacht van alle instrumenten evenveel verstand te hebben”, vertelt Bus. Zijn roots liggen bij de schutterij, waar hij begon met slag-

werk. Later stapte hij over naar de harmonie van Treebeek, waar de trombone zijn instrument werd. „Mijn hart ligt nog altijd bij de Limburgse volkscultuur, maar de tijd ervoor ontbreekt.” Zoals heel zijn leven geplaagd wordt door tijdgebrek. „Ik moet twee jaar vooruit plannen. De data voor het Landesblasorchester liggen al drie jaar van tevoren vast. Ik leid een heel dynamisch leven. Voorbeeldje? In de aanloop naar het bondsconcours repeteerde ik op vrijdagavond met Harmonie St. Jozef Kaalheide en op zaterdagmorgen om 10.00 uur begon de repetitie in Stuttgart. Ik heb verder ook geen hobby's. Dat kun je in verenigingsverband wel vergeten. Het gezin moet ook goed worden gepland. Je moet met je vak bezig zijn. Zonder die instelling gaat het niet.” Een dirigent moet zich verdiepen in heel veel aspecten, vertelt Bus. Hij moet midden in het leven staan, weten wat er speelt. Hij moet de randvoorwaarden creëren om de orkestleden zo goed mogelijk te laten musiceren. „Op de

een of andere manier is het een heel geheimzinnig vak. Als je als mens groeit, groei je ook als dirigent. Hoe ouder, hoe beter. Interpretatie van een muziekstuk is na-

melijk de combinatie van gevoel en kennis. Dus hoe ouder, hoe doordachter.”

Bus vertelt dat er op dit moment zo'n vijf à tien jonge topdirigenten in Limburg aan het werk zijn. „Er is behoefte aan goed opgeleide dirigenten. En mijn generatie heeft een sterke opleiding. Een topdirigent ben je in mijn ogen ook als je in een lagere divisie goed pedagogisch werk doet.”

Naar veel opnames van anderen luisteren doet hij niet, horen we. Bus wil zijn eigen interpretatie aan de composities geven. Zijn orkesten voeren vaak premières uit, dus opnames van die stukken zijn er nog niet. „Ik kan niet meer niet-analytisch naar muziek luisteren. Zelfs op het Limburgs Vasteloavesleedjes Konkoer kan ik niet afschakelen. Muziek is bij mij nóóit achtergrond.”

Hij leidt nu zeven orkesten: vier Limburgse harmonie-orkesten in de eerste divisie, het profes-

sionele Blazersensemble Helicon, projectmatig het LBM-jeugdorkest en eveneens als project het Landesblasorchester van Baden-Württemberg. Dat laatste orkest fungeert een beetje als visitekaartje van de deelstaat Baden-Württemberg, die er geld voor vrijmaakt. De muzikanten, voornamelijk professioneel en een enkele topamateur, hebben moeten auditeren. Ze spelen zonder gage, maar wel op een zeer hoog niveau. „In Duitsland steunt de blaasmuziek nog steeds op *E und U, Ernst en Unterhaltung*. Blaasmuziek is daar sterk geworteld in de *Volkstümliche* muziek. De projectorkesten die in verschillende deelstaten zijn opgericht, laten horen dat je ook een ander soort blaasmuziek kunt spelen, de symfonische blaasmuziek.”

Een logische volgende stap in de carrière van Björn Bus lijkt een fulltime professioneel orkest. „Dan kom je al gauw terecht bij de militaire korpsen. Ik richt me daarbij niet alleen op Nederland. Maar het lijkt me ook geweldig kennis over te dragen, dus ik zou ook les kunnen geven. Maar daar wil ik niet te vroeg mee beginnen. Veel collega's geven naast het dirigeren les op een muziekschool, doen het dirigeren erbij. Ik niet. Dirigeren is mijn vak.”

foto
privé-archief

Het Landesblasorchester Baden-Württemberg geeft morgen een matineeconcert samen met Harmonie St. Michael uit Thorn in de Roermondse Oranjerie. De geiten zullen in een later stadium een bezoek brengen aan hun Duitse collega-orkest. St. Michael start om 11.30 uur. Hun Duitse gasten spelen na de pauze.